

Čeština: 1. lekce

Czech language: 1st lesson

Martin Punčochář

54084@mail.muni.cz

Ordinal numbers I. — IREGULAR

- *Ordinal numbers are adjectives (= to be used with nouns) that are created from regular numbers to express the order.*

IREGULAR

- 1st: první (notice: soft, unisex ending)
- 2nd: druhý
- 3rd: třetí (notice: soft, unisex ending)
- 4th: čtvrtý

Ordinal numbers II. — SEMIREGULAR

SEMIREGULAR

—those with -E- (pěť, devět, deset, dvacet, třicet, čtyřicet)

—E > Á + Ý (at the end = „adjectivisation“)

pěť > pátý, devět > devátý, deset > desátý

dvacet > dvacátý, třicet > třicátý, čtyřicet > čtyřicátý

Ordinal numbers III. — REGULAR

- others (6, 7, 8, 11–19)
- just + Ý (at the end = „adjectivisation“)
- šest > šestý

Expressing date: theory

- **Kolikátého** je dneska? – Dneska je **dvacátého** února.

EXPLANATION.

- to say a date in Czech it is necessary to use a) ordinal number (in genitive case) and b) month name (also in genitive case).
- The structure looks like: **je šestnáctého února** (it is the **sixteenth** day of **February**)

Expressing date: whole months' table

1. Prvního ledna.	< +A -E < leden
2. Druhého února.	< +A < únor
3. Třetího března.	< +A -E < břez-en
4. Čtvrtého dubna.	< +A -E < dub-en
5. Pátého května.	< +A -E < květen
6. Šestáho června.	< +A -E < červen
7. Sedmého července.	< +E -E < červenec
8. Osmého srpna.	< +A -E < srpen
9. Devátého září.	= září
10. Desátého října.	< +A -E < říjen
11. Jedenáctého listopadu.	< +U < listopad
12. Dvanáctého prosince.	< +E -E < prosinec

Expressing date: numbers 20+

Usual way: $21 = 20 + 1 = \text{dvacet jedna} > \text{dvacátého prvního}$
(two words)

„German way“: $21 = 1 + 20 = \text{jednadvacet} > \text{jednadvacátého}$
(one word)

Personal pronouns in accusative

Pronouns are words we use in the place of a full noun.

We have both **subject** and **object** pronouns:

Pronoun (subject)	short form (object)	after preposition form (object)
já		mě
ty	tě	tebe
on + ono	ho	něho
ona	ji	ni
my		nás
vy		vás
oni	je	ně